

QT-algoritm, restsituationer, stelkramp, eFYSS

QT-algoritm

I maj lanserade vi en [algoritm](#) som beslutsstöd vid insättning av QT-förlängande läkemedel. Det finns även exemplifierande [patientfall](#) för att belysa principerna. Alla läkare bör vara observanta på QT-förlängning vid förskrivning av läkemedel samt vid bedömning av patienter med yrsel eller svimning.

QT-förlängning ökar risken för torsades de pointes, en ventrikeltakykardi som kan leda till svimning och i sällsynta fall plötslig död. Den ärftliga varianten debuterar ofta i tonåren och ligger bakom flera uppmärksammade hjärtstopp bland elitidrottare. Vanligare är dock en sammanvägning av riskfaktorer, såsom hög ålder, hjärtsjukdom, elektrolytrubbning och ett eller flera QT-förlängande läkemedel.

Algoritmen är tänkt som ett stöd och belyser vikten av att göra en riskbedömning samt vid behov kontrollera EKG vid insättning och uppföljning av QT-förlängande läkemedel.

Restsituationer – ny webbsida

Restnoterade läkemedel är en växande utmaning för vården, apoteken och patienterna. Produktionsproblem står för två tredjedelar av bristsituationerna.

Här i Region Kalmar innebär det ett stort arbete att fånga in aktuella restsituationer och ta ställning till hur viktiga de är, hur prognosen ser ut, samt vilka alternativ som finns. Vi har utvecklat vårt arbetssätt och som en del i detta nyligen lanserat en [ny webbsida](#), med utvalda restsituationer, samt viktig lokal information såsom licensalternativ. Det finns även ett formulär för att tipsa om restsituationer. Webbsidan är nästan ikapp REK-listan när det gäller besökare under [Läkemedel](#).

En restsituation kan vara ett bra tillfälle att ompröva en behandling, tex har en del patienter kunnat sluta med Imdur under bristen i sommar. En god idé är att testa göra ett uppehåll medan patienten har kvar av läkemedlet, så man har tid på sig att ordna ett eventuellt alternativ, såsom licensläkemedel.

Stelkrampsprofylax vid sårskador

Smittskyddsläkaren har uppdaterat rutinen för [stelkrampsprofylax vid sårskador](#). I rutinen framgår vilka individer som förutom stelkrampsvaccination behöver immunglobulin, hur många vaccindoser som ska ges och vilka preparat som är aktuella. Observera att särskilda rutiner gäller för barn.

Från september 2023 är såväl Triaxis som diTeBooster upphandlade som möjliga boosterpreparat. I [första hand rekommenderas](#) booster som även innehåller skydd mot kikhosta, dvs trivalent boostervaccin, Triaxis. Det är enbart kombinationsvaccinen Triaxis och Boostrix som är rekommenderade under graviditet, och då enbart under andra och tredje trimestern.

Alla, oavsett ålder, som vid en medicinsk bedömning anses ha otillräckligt skydd mot stelkramp, ska erbjudas kostnadsfri vaccination. Besöksavgift tas ut för bedömningen/behandling av sårskada. Läs mer i [rutinen om stelkramp](#).

Inte Ozempic för viktnedgång

Vi har fått signaler från apoteken om att det förekommit otydliga förskrivningar av GLP-1-analogen Ozempic (semaglutid). Vi vill understryka att enligt våra riktlinjer ska Ozempic förbehållas diabetiker. En tillverkare har dragit sig ur läkemedelsförmånen, vilket innebär att vissa styrkor av Ozempic ibland kan finnas på vissa apotek, men utanför förmån och oftast till ett två- eller tredubbelt pris.

Lustgas som berusningsmedel – kampanj

Användningen av lustgas som berusningsmedel ökar enligt giftinformationscentralen. Förutom akuta risker såsom svimning och köldskador i munnen riskerar regelbunden användning ge bestående neurologiska skador genom funktionell B12-brist. Detta fångas inte upp med ett B12-prov, som alltså kan vara falskt normalt. Homocystein blir däremot ofta kraftigt förhöjt.

En utredning är tillsatt för att se över lagstiftningen och i väntan på denna har Läkemedelsverket tagit fram [material](#) riktat till hälso- och sjukvårdspersonal samt andra som möter unga i sin yrkesroll.

Nytt stöd: eFYSS

Första steget i behandling och förebyggande av många sjukdomstillstånd är levnadsvanor, och nu finns en alldeles ny resurs tillgänglig som stöd i detta. FYSS har nämligen genomgått en rejäl uppdatering och nylanserats i digital form som [eFYSS.se](https://www.fyss.se). Webbplatsen är lättnavigerad, med överskådlig och konkret information som stöd i dialogen med patienter.

Undvik topiramid vid graviditet

Det har kommit nya rekommendationer om att vidta ytterligare åtgärder för att undvika behandling med topiramid under graviditet. Det är Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) som gått ut med [informationen](#), baserat på den redan kända risken för allvarliga fosterskador, men också utifrån nya studier som visar på möjlig risk för neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Man rekommenderar ett antal åtgärder, såsom att informera fertila kvinnor som står på topiramid, att överväga behandlingsalternativ, samt att omvärdera behandlingen minst en gång per år. Produktinformationen kommer också att uppdateras med ett patientkort.

Här i Region Kalmar län får man som förskrivare en varningstriangel i Cosmic, så det gäller att hålla koll på varningarna som dyker upp.

Ny rapport om byte mellan biosimilarer

Det finns inget som talar för att upprepade byten (så kallad multipel switch) mellan biosimilarer och referensläkemedel skulle innebära ett problem vad gäller effekt eller säkerhet. Det framgår i en ny [rapport](#) från Läkemedelsverket (LV) och är i linje med bedömningar av andra EU-länder och den europeiska läkemedelsmyndigheten EMA.

En biosimilar är ett biologiskt läkemedel som är mycket likt ett redan godkänt biologiskt läkemedel (referensläkemedel), men med större krav på att kunna visa samma effekt och säkerhet än med generiska tablett.

För Region Kalmar län är detta ett av de läkemedels-områden där vi sparar mest pengar. LV utreder just nu om utbyte även kan ske på apotek på samma sätt som för enklare generikatabletter.

LV understryker vikten av noggrann patientinformation eftersom handhavandet kan variera mellan olika biosimilarer.